

بررسی موانع قراردادهای EPC در پروژه های عمرانی (مطالعه موردی احداث واحد فرآورش نفت نمکی آب تیمور اهواز)

نگین اطهری^۱، جمشید سلحشور^۲

۱- کارشناس ارشد عمران-مدیریت ساخت و پروژه-شرکت نصب و تعمیرات نیروگاه های خوزستان

۲-استادیار دانشکده فنی و مهندسی-دانشگاه آزاد اسلامی واحد شوشتر

negin_athari@yahoo.com

خلاصه

یکی از روشهای نوین مدیریت و اجرای پروژه ها روش EPC می باشد که بعضاً از آن بعنوان روش طرح و ساخت و یا کلید در دست نیز نام برده می شود. در این روش علیرغم ایجاد برخی محدودیت ها برای کارفرما، با قراردادن کلیه فعالیتهای پروژه اعم از طراحی، خرید تجهیزات، عملیات ساخت و نصب و راه اندازی برعهده پیمانکار، کارفرما از قید مسئولیت های سنگین مدیریتی و اجرایی آزاد می گردد. همچنین امکان شروع کارهای اجرایی قبل از انجام کامل کارهای طراحی فراهم شده و در نتیجه زمان اجرای طرح کاهش می یابد. میدان نفتی آب تیمور اهواز یک تاقدیس تحت الارضی با امتداد شمال غربی - جنوب شرقی است که حدود ۵۲ حلقه چاه در آن ناحیه وجود دارد. به علت کاهش فشار مخزن منطقه آب تیمور که منجر به کاهش ضخامت ستون نفتی شده است، چاههای تولیدی به سمت نمکی شدن پیش می روند به طوری که در حال حاضر تعدادی از چاهها محدوده این واحد نمکی هستند و با توجه به حجم بالای نفت نمکی در واحد آب تیمور، یک پروژه EPC احداث کارخانه نمک زدایی جنب واحد بهره برداری آب تیمور تعریف شده و در حال اجرا می باشد. در این تحقیق با بررسی این قرارداد و با توجه به مزایا و معایب قرارداد های EPC به موانع آن مانند عدم تامین به موقع کالا، عدم پاسخ به استعلام ها، عدم ثبت نرخ در بازار، عدم همکاری بانک ها در خارج با بانک داخل و ... پرداخته شده است.

کلمات کلیدی: قرارداد EPC، آب تیمور، موانع

۱. مقدمه

پروژه EPC که در واقع مخفف کلمات Engineering Procurement Construction به پروژههایی اطلاق می شود که در آن تمام فعالیت ها از طراحی پروژه گرفته تا خرید تمامی اقلام مورد نیاز، نصب، اجرا، پیش راه اندازی و راه اندازی آن به طور کامل به عهده پیمانکار بوده و به طور خلاصه پیمانکار پس از عقد قرارداد و طی زمان معین شده، پروژه را باید به صورت کامل به کارفرما تحویل دهد. در این بین کارفرما با تسهیل کار خود و محول کردن انجام تمام کارها به پیمانکار عملاً نقش مدیریتی و نظارتی پروژه را ایفا می نماید. در سالهای اخیر تعداد و حجم اجرای پروژه ها به روش EPC در کشور روبه فزونی نهاده به گونه ای که امروزه عمده پروژه های بزرگ و متوسط دولتی کشور به روش EPC به پیمانکاران خبره در اجرای اینگونه پروژه ها واگذار می گردد. پروژههایی که به روش EPC انجام می پذیرند ویژگی های اجرایی خاصی دارند. کانون این ویژگی ها در برنامه ریزی، کنترل و سرعت بخشیدن فعالیتهای همزمان و حفظ کیفیت اجرا قرار دارد. شرکتی که مسئولیت اجرای پروژه به روش EPC را عهده دار می گردد متعهد به اجرای یک سلسله فعالیتهای موازی در قالب برنامه زمانبندی پروژه می گردد. در روش EPC عملیات مهندسی، تدارکات و اجرا در قالب یک قرارداد انجام می پذیرد، به طوری که همزمان که خدمات مهندسی در جریان تکمیل قرار می گیرد خدمات تحویل کالا و تجهیزات به کارگاه نیز انجام و اجرای عملیات ساختمانی و نصب به موازات آنها سرعت می گیرد. مدیریت، نقش بسیار عمده ای در ایجاد هماهنگی موازی و تکمیل موفقیت آمیز پروژه EPC دارد. استفاده از تکنیکهای کاربردی مدیریت پروژه و استفاده از ارگانهایی که دارای تجربه مدیریت و کنترل پروژه می باشند، قویاً توصیه می شود. شرکتی موفق است که خدمات مهندسی و تدارکات کالا را به گونه ای کنترل کند که ضمن حفظ استانداردهای مورد اشاره در قرارداد، هزینه های اضافی در تدارکات کالا را به حداقل رساند اتمام به موقع پروژه ها همواره برای شرکت ها و مؤسسات از اهمیت زیادی برخوردار بوده و اجرای درست پروژه های مهم و بزرگ مستلزم بهره گیری از تکنیک های جدید و پیشرفته در مدیریت پروژه است نتایج دو تحقیق مستقل که بوسیله دانشگاه ایالتی پنسیلوانیا و انستیتو صنعت ساختمان (CII) به منظور مقایسه روش EPC با روش سنتی و روش مدیریت پیمان انجام گرفته را می توان در موارد ذیل خلاصه نمود: